

ספטמבר 2012 – שהריון 1391 לשבוע שבין 4/9/11 – 11/9/12 עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ✓ ריאיון טלוויזיוני של הנשיא מעורר ביקורת נוקבת וספקולציות בנוגע לכוונותיו הפוליטיות.
- ✓ "מושבה המנוהלת על-ידי בריטניה": תגובות איראניות להחלטת קנדה לנתק את קשריה עם טהראן.
- ✓ עלילה או מציאות? הפצה מקוונת של רומן איראני מעוררת מחדש סערה תקשורתית
- ✓ נמשכת צניחת הריאל ביחס לדולר ולאירו
- ✓ הבנק המרכזי: עליה משמעותית בהיקף הכלכלה הבלתי-רשמית באיראן
- ✓ לראשונה בטהראן: אירוע ה-Startup Weekend לעידוד יזמות טכנולוגית
- ✓ תמונות השבוע: נערכים לפתיחת שנת הלימודים בסגנון מערבי

ריאיון טלוויזיוני של הנשיא מעורר ביקורת נוקבת וספקולציות בנוגע לכוונותיו הפוליטיות

ריאיון, שהעניק הנשיא מחמוד אחמדינז'אד לטלוויזיה האיראנית ביום שלישי שעבר (4 ספטמבר), עורר ביקורת חריפה מצד יריביו הפוליטיים וחזק את הספקולציות בנוגע לכוונותיו הפוליטיות לקראת הבחירות הקרובות לנשיאות, שיתקיימו ב-14 ביוני, 2013.

בריאיון עסק הנשיא במגוון סוגיות בתחומי מדיניות הפנים והחוץ. אחמדינז'אד התייחס, בין היתר, למשבר הכלכלי במדינה וציין, כי הבעיות הכלכליות נובעות משילוב בין הסנקציות הכלכליות המוטלות על איראן לבין פעילותן של מספר קבוצות בתוך המדינה המבקשות לפגוע במשק על מנת לממש יעדים פוליטיים וכלכליים.

הנשיא הודה, כי הסנקציות הכלכליות יצרו בעיות בכלכלה ובמגזר היצרני וכי איראן ניצבת בפני קשיים בהעברת כספים ובמכירת נפט. הוא הדגיש, עם זאת, כי העם האיראני יכול לשאת את השלכות הסנקציות וכי הממשלה פועלת למציאת פתרונות לקשיים שהתעוררו כתוצאה מהן. הוא טען, כי הממשלה מצליחה להשיג התקדמות כלכלית על אף המלחמה הפסיכולוגית המנוהלת מצד אויביה של איראן והביע תקווה, כי ממשלתו תצליח להוריד את שיעור האינפלציה ולייצב את שוק מטבע החוץ.

הנשיא מתח ביקורת על המערכת הבנקאית וטען, כי התנהלותה ומדיניות הריבית הנוכחית מזיקות לכלכלה. הוא גם מתח ביקורת על התערבות יתר רשויות השלטון בענייני הממשלה. אחמדינז'אד עדכן, כי בכוננת הממשלה ליישם בשנה הקרובה רפורמות יסודיות בכלכלה. בהתייחסו לרפורמה במדיניות הסובסידיות אמר הנשיא, כי בשנה שעברה העבירה הממשלה 80% מתקציב הרפורמה באופן ישיר לידי האזרחים ו-20% הועברו לחיזוק המגזר היצרני. הוא דחה את הביקורת מצד מבקרי הממשלה על אופן מימוש הרפורמה וטען, כי הממשלה מעוניינת לממש גם את השלב השני בתוכנית הרפורמות.

הנשיא התייחס גם לפרשיות השחיתות שנחשפו בשנים האחרונות וטען, כי ממשלתו היא נקיית הכפיים ביותר בתולדות איראן. היסודות החשובים ביותר עליהם מבוססת ממשלתו הם הקדשת תשומת לב לאזרחים, צדק וטוהר מידות. הוא ביטא תמיכה בשרי ממשלתו, הביע ביטחון ביושרם והאשים את יריביו הפוליטיים בניהול מערכה כנגד ממשלתו.

הריאיון, שהעניק הנשיא לרשות השידור הממלכתית, עורר ביקורת חריפה מצד חברי מג'לס המזוהים עם מבקריו במחנה השמרני. סגן יו"ר ועדת הכלכלה של המג'לס, רוחאללה ביגי יילאנלו (Ruhollah Bigi Yilanlou), אמר, כי דברי הנשיא לפיהם ממשלתו היא הנקייה ביותר בתולדות איראן אינם עולים בקנה אחד עם פרשיות השחיתות במעורבות ממשלתית שנחשפו לאחרונה. הוא הוסיף, כי אזרחי איראן סובלים מבעיות כלכליות וכי הכחשתן מהווה טעות גדולה מצד הנשיא. ממשלה הטוענת שהיא האחראית להתקדמות המדינה אינה יכולה לשחרר עצמה מאחריות למשבר הכלכלי וחייבת לנקוט בצעדים לפתרון הבעיות הכלכליות. חבר המג'לס ציין, כי לולא המנהיג העליון והפיקוח מצדו היתה איראן ניצבת בפני בעיות חריפות אף יותר.

דובר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, סיד חסין נקוי חסיני (Seyyed Hossein Naqavi), טען, כי במקום להודות בטעויותיו מנסה הנשיא להטיל את הבעיות הכלכליות על כתפי

אחרים. חסיני ציין, כי אם המצב הכלכלי אכן נובע מהתנהלותם של גורמים מחוץ לממשלה, הרי שהדבר מצביע על חולשתה המאפשרת לאחרים להחליט במקומה. הוא הוסיף, כי הסגנון אותו אימץ הנשיא בריאיון הטלוויזיוני אינו מסייע לפתרון הבעיות בתנאים הכלכליים הקשים בפניהם ניצבים אזרחי המדינה. חבר המג'לס מתח ביקורת גם על רשות השידור על אופן ניהול הריאיון וטען, כי ניתן היה לצפות ממנה לפעול באופן ממלכתי באופן כזה שהאזרחים יחושו, שדרישותיהם ובעיותיהם הועלו על-ידי המראיין בפני הנשיא.

חבר נוסף בוועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, חסין סבחאני-ניא (Hossein Sobhaniniya), אמר, כי לאחר הכינוס המוצלח של המדינות הבלתי-מזדהות, שנערך לאחרונה בטהראן, היה ניתן לצפות מהנשיא להימנע מהשמצות כנגד בכירים אחרים הפוגעות בתחושת האחדות הפנימית שנוצרה במהלך הכינוס (פרדא, 5 ספטמבר 2012).

ריאיון הנשיא עורר ביקורת גם בתקשורת הכתובה וברשתות החברתיות. היומון הרפורמיסטי שרק (Shargh) טען במאמר מערכת פרי-עטו של מחמד-באקר נובח'ת (Mohammad-Baqer Nowbakht) מהמרכז למחקרים של המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, כי הנשיא לא הכיר באחריות ממשלתו לבעיות הכלכליות. אף על-פי שהכנסותיה של איראן בתקופת ממשלת אחמדינז'אד היו חסרות תקדים בהיקפן בזכות העלייה במחירי הנפט, לא הצליחה ממשלתו לעמוד ביעדים הכלכליים, שנקבעו במסגרת תוכנית הפיתוח הרב-שנתית. הצמיחה הכלכלית ירדה מ-6.9% בשנת 2005 ל-2.7% בשנת 2008 והיא ממשיכה לרדת על-פי הערכות מומחים. הממשלה לא יישמה את המדיניות הכוללת עליה הינחה המנהיג העליון, לא עמדה ביעדים הכלכליים והנשיא אינו יכול, לפיכך, לטעון, שממשלתו השיגה התקדמות כלכלית ושהיא אינה אשמה מרכזית בבעיות הכלכליות (שרק, 6 ספטמבר 2012).

האתר אעתדאל (E'tedal) תקף, אף הוא, בחריפות את הנשיא במאמר פרשנות שפרסם תחת הכותרת: "מר אחמדינז'אד! האם אינך סבור שהעם התעייף מדבריך?". במשך שבע השנים בהם משמש אחמדינז'אד כנשיא, הוא האשים כל אחד בשעה שאף אחד לא התייצב כנגדו, נכתב במאמר. למרות היקף השחיתות הוא המשיך לטעון, שממשלתו היא נקיית הכפיים ביותר בהיסטוריה. בשעה שמחיר העוף חצה את רף ה-8,000 תומאן והדולר חצה את רף ה-2,000 תומאן, לא זו בלבד שהוא לא השיב לביקורת נגד ממשלתו אלא שבניגוד לכל המאמצים, שנועדו לסכל את השפעת הסנקציות, הוא הצהיר בגלוי שלנפט האיראני אין קונים.

היה ראוי, נכתב במאמר, אילו המראיין היה מפנה לנשיא מספר שאלות: האם אתה יודע, שמחיר ק"ג עוף הגיע ל-8,000 תומאן? האם אתה יודע, שגברים איראנים רבים מתביישים בפני נשותיהם וילדיהם מכיוון שהם מובטלים או משתכרים שכר ירוד ואינם יכולים לקנות בשר שמחירו 23,000 תומאן או חלב שמחירו 1,900 תומאן? כאשר הדולר חצה לפני שנתיים את רף ה-1,200 תומאן, אמרת שהוא יירד אל מתחת ל-1,000 תומאן. האם אתה יודע, שאתמול הוא נסחר תמורת 2,200 תומאן? אתה אמרת, שמחיר הנפט יעלה על 200 דולר, אך בשנה האחרונה הוא נע בסביבות 100 דולר. האם לא היה עדיף אילו היית מפטר את יועצך הכלכליים?

אין זה הריאיון הראשון, שבו הנשיא משבח את עצמו ותולה את האשמה לכל הבעיות במבקריו הפנימיים, נכתב באעתדאל. האתר קרא לאחמדינז'אד לא לשכוח, שהוא מכהן כנשיא כבר למעלה משבע שנים ואין זה ראוי לתלות את כל כישלונותיו על כתפי אחרים במקום לספק תשובות בנוגע להתנהלותו ולהתנהלות ממשלתו, כיוון שאף אחד כבר אינו קונה זאת (<http://etedaal.ir>), 6 ספטמבר 2012). גולשים איראנים ברשת האינטרנט מתחו, אף הם, ביקורת על ריאיון הנשיא. אחד הגולשים, שהגיב על דיווח האתר תאבנאכ (Tabnak) בנוגע לריאיון, הביע את דעתו, כי היה זה מספיק אילו הנשיא היה משיב לשאלה אחת בלבד: מהם השינויים החיוביים, שחלו בחיי האזרחים לאחר שבע שנים בהן כיהן כנשיא (תאבנאכ, 5 ספטמבר 2012).

במקביל לביקורת שעוררה התייחסותו של הנשיא למצב הכלכלי חיזק הריאיון ספקולציות בנוגע לכוונותיו הפוליטיות לקראת סיום תקופת כהונתו כנשיא. בתשובה לשאלת המראיין, האם בכוונתו לחשוף את שמות המעורבים בשחיתות בשנתה האחרונה של ממשלתו, השיב הנשיא: "מהיכן אתה יודע, שזוהי שנתה האחרונה של הממשלה?". הממשלה היא חלק מהעם, אמר אחמדינז'אד, והעם יישאר לנצח. תשובה זו עוררה מחדש את ההערכות בנוגע לכוונותיו של הנשיא לנסות ולשמר את השפעתו הפוליטית בניהול ענייני הממשלה גם לאחר הבחירות ואף להריץ את ראש לשכתו מעורר המחלוקת, אספנדיאר רחים משא'י (Esfandiar Rahim Masha'i), כמועמד בבחירות.

בתגובה לריאיון תקף חבר המג'לס מחמד דהקאן (Mohammad Dehqan) את הנשיא וטען, כי דבריו מעידים על כוונתו להמשיך ולפעול מאחורי הקלעים גם לאחר הבחירות לנשיאות בהתאם למודל הרוסי, שאימץ הנשיא ולדימיר פוטין. בריאיון לסוכנות הידיעות מהר (Mehr) אמר דהקאן, כי הסיבה המרכזית לריאיון שהעניק אחמדינז'אד הייתה לנצל את התקשורת הממלכתית על מנת להציג את "תוכנית הבחירות פוטין-מדבדב" שלו. אחמדינז'אד צריך לדעת, עם זאת, כי איראן אינה רוסיה והוא אינו פוטין וכי ל"מדבדב שלו" לא יהיה כל מעמד בדעת הקהל האיראנית.

דהקאן מתח ביקורת חריפה גם על חלקים נוספים בריאיון הנשיא ואמר, כי אילו נקט אחמדינז'אד בסגנונו המשמיץ בשנת נשיאותו הראשונה, היה ניתן לטעון שמדובר בחוסר ניסיון, אך כאשר סגנון זה ניכר בשנת נשיאותו האחרונה, לא ניתן לקבל זאת והדבר אינו משרת את מוסד הנשיאות, את האזרחים ואת המשטר. הנשיא אינו מוכן להכיר בעובדות הקשות בנוגע לאינפלציה ולבעיות הדיור, המט"ח, התעשייה והחקלאות ומעדיף להטיל את האחריות לכל בעיות הממשלה על אחרים. חבר נשיאות המג'לס ציין, כי כאשר שמע את הריאיון, הוא ייחל לכך, שהממשלה הנוכחית תסיים את ימיה בהקדם ותוחלף על-ידי ממשלה ראויה יותר (מהר, 5 ספטמבר 2012).

היומון הרפורמיסטי אעתמאד (E'temad) התייחס, אף הוא, לכוונתו לכאורה של הנשיא לנסות ולממש את מודל "פוטין-מדבדב" באיראן. במאמר פרשנות תחת הכותרת: "הוא רוצה להישאר בשלטון" נכתב, כי אחמדינז'אד מעוניין להישאר בשלטון לא באמצעות שינוי החוקה כי אם באמצעות ניצחון אחד ממקורביו בבחירות הקרובות (אעתמאד, 6 ספטמבר 2012).

ההערכות בנוגע לכוונותיו הפוליטיות של הנשיא לקראת הבחירות התחזקו אף יותר בעקבות מספר דיווחים, שפרסמו בשבוע שעבר כמה אתרי חדשות איראנים. האתר באזתאב (Baztab) המזוהה עם הזרם השמרני-הפרגמאטי דיווח ביום שני שעבר (3 ספטמבר), כי ראש לשכתו של הנשיא, רחים משאא', רמז לאחרונה על כוונתו להציג את מועמדותו בבחירות. על-פי דיווח זה טען משאא' במהלך סעודת שבירת הצום, שנערכה בחודש הרמדאן, כי בכוונת תומכי הנשיא לפעול על מנת לשמר את הישגי ממשלתו גם לאחר הבחירות. בהתייחס לאפשרות, כי ראש עיריית טהראן ואחד מיריביו הפוליטיים החריפים של הנשיא, מחמד-באקר קאליבאף (Mohammad-Baqer Qalibaf), יציג את מועמדותו בבחירות אמר משאא', כי רבים חוששים מפני האפשרות, שקאליבאף יהפוך לנשיא, אך טען, כי בידי מקורבי הנשיא קיימת תוכנית מפורטת, שנועדה לפגוע במועמדותו של קאליבאף.

הוא ציין, כי יש לאפשר לתומכי הממשלה להמשיך ביישום דרכה ותוכניותיה גם בתקופת כהונתה של הממשלה הבאה וכי בעזרת האל ובסיוע החברים ניתן יהיה להבטיח, שגם הממשלה הבאה תישמר בידי מקורבי הנשיא. משאא' הוסיף, כי יש ביכולתו של הנשיא לקדם את מועמדותו של אחד ממקורביו על מנת שזה ימשיך בתוכניותיו בממשלה הבאה ורמז, כי הוא עשוי להציג את מועמדותו אם הנשיא יבקש זאת ממנו. עוד נטען בדיווח, כי אחד מיועציו הבכירים של אחמדינז'אד, מג'תבא ת'מרה האשמי (Mojtaba Samareh Hashemi), מונה לאחרונה לכהן כראש מטה הבחירות של תומכי הנשיא.

במקביל לדיווח בבאזתאב דיווח גם האתר אנסאן-י כאמל (Ensan-e Kamel, "אדם מושלם"), המזוהה עם תומכי אחמדינז'אד, כי הנשיא פועל על מנת להמשיך בקידום תוכניותיו בממשלה הבאה. בדיווח, שנמסר לכאורה מפי מקור ממשלתי בכיר, נאמר, כי מטרתו המרכזית של הנשיא היא למנוע את "הנדוס הבחירות" ולהבטיח, שהן תתקיימנה בתנאים חופשיים שיאפשרו למועמד מקרב תומכיו לנצח. המקור טען, כי בידי הנשיא קיימת תוכנית רצינית, שנועדה להבטיח את המשך דרכו, וכי הוא סבור, שהממשלה הבאה תהיה מהפכנית פי עשרה מהממשלה הנוכחית. עוד טען המקור, כי ההתפתחויות החברתיות בשנה וחצי האחרונה הוכיחו, כי מועמד מטעם תומכי הנשיא אינו זקוק לתמיכה ישירה מצד אחמדינז'אד, כיוון שהן השכבות החלשות בחברה והן מעמד הביניים תומכים בדרכו (www.ensanekamel.com, 4 ספטמבר 2012).

בעקבות דיווחים אלה הזדרזה לשכת הנשיא לפרסם הודעה מיוחדת בו הבהירה, כי הדיווחים בנוגע לכוונת משאא' להתמודד בבחירות הקרובות נעדרי כל בסיס ונועדו לפגוע בנשיא (מהר, 5 ספטמבר 2012). גם סגן שר הפנים, צולת מרתזוי (Sowlat Mortazavi), הכחיש, כי בכוונת הממשלה לאמץ את מודל "פוטין-מדבדב" באיראן. בריאיון לסוכנות הידיעות אירנ"א אמר מרתזוי, כי אין זה סביר שהממשלה תאמץ את המודל הרוסי, וכי כוונת הנשיא בריאיון היתה להמשיך דרכה הרעיונית של ממשלתו (אירנ"א, 8 ספטמבר 2012).

"מושבה המנוהלת על-ידי בריטניה": תגובות איראניות להחלטת קנדה לנתק את קשריה עם טהראן

בכירים איראנים הגיבו בביטול על החלטת קנדה לנתק את קשריה הדיפלומטיים עם איראן ולגרש את הדיפלומטים האיראנים מתחומה. דובר משרד החוץ, ראמין מהמנפרסת (Ramin Mehmanparast), אמר, כי הממשלה הנוכחית בקנדה היא ממשלה קיצונית וגזענית, שמדיניותה מוכתבת על-ידי הציונים והבריטים. הוא ציין, כי קנדה כבר הפגינה בעבר את עוינותה כלפי העם האיראני וכלפי אזרחי איראן המתגוררים בתחומה ונקטה נגדם בצעדים שונים, כגון: סגירת מחלקת הויזות בשגרירות הקנדית בטהראן, הקפאת חשבונות הבנק של אזרחים איראנים המתגוררים בקנדה ומניעת העברת כספים לסטודנטים איראנים הלומדים בקנדה. הוא הוסיף, כי סגירת שגרירות קנדה בטהראן מבטאת את מדיניותה האנטי-איראנית של ממשלתה ונובעת מכישלונה למנוע את כינוס המדינות הבלתי-מזדהות בטהראן. הוא הצהיר, כי איראן תגיב למהלך הקנדי בהתאם.

חבר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, סיד חסין נקוי חסיני (Seyyed Hossein Naqavi Hosseini), הגדיר את החלטת קנדה "התאבדות דיפלומטית" ואמר, כי איראן אינה מוטרדת מסגירת שגרירות קנדה ואף מקדמת אותה בברכה, מכיוון שהקשרים עם קנדה לא תרמו כלל לעם האיראני. לאיראן לא היו, לדבריו, קשרים כלכליים ומדיניים עמוקים עם קנדה אלא רק קשרים קונסולריים וגם אלה הוקפאו כמעט לחלוטין בתקופה האחרונה. חבר המג'לס ציין, כי בעוד שממשלת קנדה טענה בהודעתה, כי החלטתה לנתק את קשריה עם איראן נובעת מקשריה של טהראן עם סוריה, מעמדתה כלפי ישראל ומסוגיית הגרעין, הרי שלמעשה ההחלטה קשורה להצלחת כינוס המדינות הבלתי-מזדהות שנערך לאחרונה בטהראן (פארס; איסנ"א; פרארו, 8 ספטמבר 2012).

סגן יו"ר ועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, מנצור חקיקת-פור (Mansour Haqiqatpour), טען, אף הוא, כי החלטת קנדה, שהתקבלה בלחץ "המשטר הציוני", מבטאת את כעסן של מדינות המערב לנוכח הצלחת כינוס מדינות הבלמ"ז (אירנ"א, 8 ספטמבר 2012).

חברת המג'לס זהרה טביב-זאדה (Zahra Tabibzadeh) הגיבה, אף היא, בביטול להודעת קנדה ואמרה כי ניתוק הקשרים בין המדינות אינו חשוב עבור איראן ואף אינו ראוי להתייחסות כלשהי, מכיוון שלקנדה אין כל חשיבות כלכלית או מדינית בזירה הבינלאומית. היא טענה, כי חבל שהיחסים עם קנדה לא נותקו כבר מזמן, וכי איראן קיימה עימה קשרים דיפלומטיים רק בשל מדיניותה המבוססת על הרצון לקיים קשרים עם כל מדינות העולם, ובכללן מדינות קטנות. חברת המג'לס טענה, כי הסיבה המרכזית להחלטת קנדה קשורה למשבר הכלכלי ממנו היא סובלת, שהוביל להחלטתה לצמצם ולסגור את שגרירותיה ב-25 מדינות ברחבי העולם (עצרי-איראן, 8 ספטמבר). בעקבות הודעת קנדה הודיע יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, על ביטול ביקורו המתוכנן בקנדה, שנועד להתקיים באוקטובר הקרוב במסגרת כינוס של האיחוד הבין-פרלמנטארי.

גם התקשורת האיראנית התייחסה בביטול להחלטת קנדה וטענה, כי מדיניותה מוכתבת על-ידי בריטניה וישראל. האתר דיפלומטיה איראנית טען, כי לניתוק הקשרים עם קנדה תהיינה השלכות מוגבלות על איראן לנוכח קשריה הטובים עם מדינות אסיה. במאמר פרשנות, שפרסם האתר בעקבות החלטת קנדה, נכתב, כי סגירת השגרירות הקנדית בטהראן סוגרת בפני ארצות-הברית ערוץ תקשורת דיפלומטי נוסף מול איראן וכן ערוץ לאיסוף מודיעין, מכיוון ששגרירות בריטניה וקנדה בטהראן שימשו עבור ארצות-הברית ערוצים מרכזיים לאיסוף מודיעין על המתרחש במדינה (דיפלומטיה איראנית, 8 ספטמבר 2012).

היומון ג'ואן (Javan) טען, כי הקנדים פועלים בשם הציונים ובהתאם להנחיות ארצות-הברית ובריטניה תוך שהם מסכנים את האינטרסים החיוניים של ארצם. במאמר מערכת, שכותרתו: "הקנדים בשם הציונים", נכתב, כי החלטת קנדה לנתק את קשריה עם איראן מהווה ביטוי לעצבנותם של הציונים המבקשים להסית את הבריטים להפעיל לחץ על איראן על מנת שזו תשנה את מדיניותה בסוגיות סוריה ותוכנית הגרעין. השפעת הציונים בממשלת קנדה הביאה לכך, שהיא מוכנה להקריב את האינטרסים שלה לטובת הציונים. הקנדים שוגים בכך, כיוון שעתידי הציונים מוטל בספק לנוכח "ההתעוררות האסלאמית" במזרח התיכון (ג'ואן, 9 ספטמבר 2012). סוכנות הידיעות פארס פרסמה בעקבות ניתוק הקשרים דיווח על המערכת הפוליטית בקנדה תחת הכותרת: "קנדה, מדינתה של מלכת אנגליה" בו הודגש, כי המושל הכללי של קנדה ממונה על-ידי מלכת בריטניה (פארס, 8 ספטמבר 2012).

ניתוק הקשרים בין קנדה לאיראן עורר תגובות רבות גם מצד גולשים איראנים ברשת. רוב הגולשים, שהגיבו לדיווח האתר תאבנאכ בנוגע לניתוק הקשרים, תקפו בחריפות את החלטת קנדה. גולשים רבים האשימו את ממשלת קנדה, כי היא פועלת בהתאם לתכתיב מצד מעצמות המערב ו"הלובי הציוני", ואחד הגולשים אף כינה את קנדה "מושבה בריטית" המתנהלת בהתאם להנחיותיה של מלכת בריטניה. חלק מהגולשים טענו, כי איראן צריכה להגיב בתקיפות להחלטת קנדה. אחד הגולשים המליץ לאסור על

כניסת כלי שייט הנושאים דגל קנדי למפרץ הפרסי וגולש אחר קרא לממשלת איראן לבחון מחדש את קשריה עם מדינות נוספות במערב העוינות את איראן, ובהן אוסטרליה.

מספר גולשים התייחסו בביטול להחלטת קנדה וטענו, כי אין להתייחס אליה בכובד ראש וכי כינוס המדינות הבלתי-מזדהות בטהראן מוכיח, שרוב מדינות העולם תומכות באיראן. גולשים אחרים, לעומת זאת, הביעו דאגה לנוכח החלטת קנדה ובעיקר מהשפעותיה האפשריות על מצבם של האזרחים והסטודנטים האיראנים המתגוררים בקנדה. אחד הגולשים הזכיר, כי קנדה נחשבת למדינה המועדפת על סטודנטים איראנים רבים להמשיך בלימודיהם בחו"ל. גולש אחד טען, כי החלטת קנדה מבטאת את החשש הגובר מצד מדינות העולם מפני מלחמה באיראן והביע חשש, כי ההחלטה תשפיע לרעה על שוק המט"ח ועל המצב הכלכלי (תאבנאכ, 8 ספטמבר 2012). היומון הרפורמיסטי "אעתמאד" (E'temad) הזהיר, אף הוא, מפגיעה אפשרית באינטרסים של האזרחים האיראנים המתגוררים בקנדה כתוצאה מניתוק הקשרים בין המדינות וקרא לממשלה למצוא פתרון שיגן עליהם (אעתמאד, 9 ספטמבר 2012).

היחסים בין איראן לקנדה נותקו לאחר השתלטות על שגרירות ארצות-הברית בטהראן בשנת 1980 וחודשו בשנת 1996. משנת 2003 ואילך חלה הידרדרות מחודשת בקשרים בין המדינות בעקבות מותה של זהרא כאט'מי (Zahra Kazemi). צלמת העיתונות ממוצא איראני ובעלת האזרחות הקנדית נעצרה לאחר שצילמה במהלך הפגנה פוליטית נגד המשטר ומצאה את מותה במהלך חקירה בכלא אווין (Evin). לנוכח המתרחש הגוברת ביחסים בין המדינות דרשו בשנים האחרונות כמה חברי מג'לס לחקור את פעילותה של שגרירות קנדה בטהראן בטענה, כי היא משמשת לצרכי ריגול.

עלילה או מציאות? הפצה מקוונת של רומן איראני מעוררת מחדש סערה תקשורתית

הפצתו באינטרנט של רומן פרי-עטו של הסופר האיראני סיד מהדי שג'אעי (Seyyed Mehdi Shoja'i) מעוררת בשבועות האחרונים מחדש את הויכוח סביב ספרו האחרון. הרומן "דמוקרטיה או דמוקראזה" (دموکراسی یا دموقراضه, Democracy or Demoghrazeh) יצא לאור לראשונה בשנת 2009 בהוצאת "ניסתאן" (Nistan), שבראשה עומד בנו של המחבר, עלי שג'אעי. מהדי שג'אעי, מחברם של מספר ספרים הנושאים אופי אסלאמי-דתי, לא התקשה לקבל את אישור משרד ההכוונה האסלאמית לצורך הוצאתו לאור של ספרו האחרון. מאז פרסומו לראשונה הופץ הספר בשבע מהדורות ונמכר ב-125 אלף עותקים. מכירת הספר הופסקה, עם זאת, לאחר זמן מה, ככל הנראה בהנחיית השלטונות בשל עלילתו מעוררת המחלוקת (www.mardomak.org, 4 ספטמבר 2012).

לפני מספר שבועות דווח במספר אתרי אינטרנט וברשתות החברתיות האיראניות על הפצתו המחודשת של הספר באופן מקוון. בעקבות הפצתו המקוונת פרסמה הוצאת הספרים ניסתאן הודעה בה הכחישה כל קשר להפצה זו. בהודעה נאמר, כי עשרות עותקים של הספר נמצאים ברשות הספרייה הלאומית של איראן וכן בספריות ובאוניברסיטאות ברחבי המדינה ולא הייתה, לפיכך, כל בעיה לסרוק אותו ולהפיצו ברשת באופן בלתי-חוקי. מנהל הוצאת הספרים, עלי שג'אעי, הדגיש, כי פרסום הספר אושר

בעבר על-ידי משרד ההכוונה האסלאמית וכי מכירתו הופסקה לבקשת מחברו ואין כל מניעה חוקית להפצתו. הוא הוסיף, כי הספר דן במושג הדמוקרטיה במשמעותו הכוללת וכי אין לייחס לו משמעות פוליטית בהקשר לקבוצה או לאישיות פוליטית ספציפית (מהר, 21 אוגוסט 2012).

שער הספר "דמוקרטיה או דמוקראזה"

הספר "דמוקרטיה או דמוקראזה" עורר עניין רב זמן קצר לאחר פרסומו בשל הדמיון הניכר בין המציאות המתוארת בו למציאות הפוליטית השוררת ברפובליקה האסלאמית, בעיקר מאז בחירתו של הנשיא אחמדינז'אד בשנת 2005. הרומן מתאר ממלכה דמיונית קדומה בשם "ע'רבסתאן" (Gharbestan) הנשלטת על-ידי המלך "ממול" (Mamul). בצוואתו הנחה המלך לאפשר לאזרחי הממלכה לבחור בעצמם לאחר מותו את שליטם מבין אחד מ-25 בניו. לאחר מותו בוחרים האזרחים מדי שנתיים בן אחר מבניו של ממול, אך כל אחד מהם גרוע מקודמו. לאחר ש-24 מבניו של ממול כיהנו בתפקידם, מחליטים אזרחי הממלכה לנקום בהם על-ידי הצבעה לבנו הנכה, העיוור והמעוות של ממול המכונה "דמוקראזה" בשל כיעורו ועיוותו הפיזי (משמעות המילה "קראזה" בפרסית היא "גרוטאה").

בחירתו של הבן ה-25 מעוררת שמחה ותקווה בקרב האזרחים למשך מספר ימים בלבד. עד מהרה מסתבר, כי מדובר בשליט מטורף המוכן להקיף סביבו רק אנשים הדומים לו: נכים, חולי-נפש, מפגרים או בעלי מום וחבים לו את מינויים לתפקידיהם. כך, למשל, הוא מפקיד את האחריות לניהול התכתבויות הממלכה עם מלכים זרים בידי אדם שאינו יודע קרוא וכתוב וממנה עיוורים ונכים כמפקדי הצבא.

האופן שבו מתוארת מדיניותו של דמוקראזה מזכיר באופן בולט כמה ממאפייני מדיניותו של הנשיא אחמדינז'אד. כך, למשל, מנסה המלך לגייס את תמיכת אזרחיו באמצעות הצגתו כשליט עממי המבקש להגן על החלשים והעשוקים בחברה. הוא משקיע מאמצים ניכרים בהסברה בלתי-פוסקת של מדיניותו תוך ניסיון לשכנע את הציבור, שכל החלטה המתקבלת על-ידו היא ההחלטה הטובה ביותר שהתקבלה אי-פעם ושכל פעולה בה הוא נוקט היא המוצלחת ביותר מעולם.

המלך מנחה את מקורביו ליצור אויב דמיוני, שיהיה ניתן לתלות בו את האשמה לכל בעיות הממלכה. הוא מעודד פחד בקרב האזרחים מפני אותו אויב דמיוני על מנת לגייס את תמיכתם בו. בהתייחסות מרומזת אפשרית לתפישת "שלטון חכם ההלכה" הנהוגה באיראן מתאר הסופר את המלך כמי שמציג עצמו כמקורבו של האל ונהנה, לפיכך, מסגולות רבות. המלך טוען, כי הציות לו כמוהו כציות לאלוהים ומציג את מתנגדיו כאויבי האל.

גישתו של דמוקראזה כלפי אזרחיו מתאפיינת בזלזול בולט. הוא מתייחס לאזרחים כעדר של כבשים וטוען בפני מקורביו, שיש לנהוג בהם כפי שנהוגים בבעלי-חיים. הוא טוען, כי 99 מכל 100 בני-אדם הם אנשים פשוטים ובורים ואין כל סיבה, לפיכך, להתחשב בדעתם. התייחסותו זו מזכירה במידה רבה את עמדותיו של איש הדת הבכיר, איתאללה מחמד-תקי מצבאח-יזדי (Ayatollah Mohammad-Taqi Mesbah-Yazdi), שנחשב בעבר לפטרונו הרוחני של הנשיא אחמדינז'אד. בעבר טען איש הדת הבכיר המזוהה עם האגף הימני-רדיקלי בפוליטיקה האיראנית, כי אין זה חשוב מה העם חושב, כיוון שהעם הוא עדר של כבשים בורות.

במשך הזמן הופכת מדיניותו של המלך למטורפת יותר ויותר. לאחר שהוא מועד ונופל במהלך ביקור באחד האיזורים המיוערים בממלכה, הוא מנחה לשטח את הקרקע בכל רחבי המדינה. בשלב ראשון נכרתים כל העצים במדינה ובשלב שני נהרסים כל החומות והבתים על מנת שאלה לא יהוו מכשול פיזי בפני אף אדם. שלטונו של המלך מסתיים בכיבוש פיזי של הממלכה על-ידי שליטה של אחת משכנותיה (לפירוט נוסף על עלילת הספר, ראה: <http://habil.ir/weblog/673>).

העניין הרב, שעורר ספרו של שג'אעי, נובע במידה רבה מן העובדה, שהוא נחשב במשך שנים לאחד הסופרים המקורבים למשטר ואף כיהן במספר תפקידים רשמיים בזירה התרבותית והספרותית, ובהם עורך מוסף התרבות של היומון השמרני "ג'מהורי-אסלאמי" (Jomhuri-ye Eslami) במשך שמונה שנים. בשנים האחרונות מתח שג'אעי במספר הזדמנויות ביקורת על מדיניות הנשיא אחמדינז'אד והזהיר, כי היא מובילה לשקיעתה התרבותית של איראן.

ביוני 2009, ימים ספורים לפני הבחירות לנשיאות איראן, שלח שג'אעי מכתב לנשיא אחמדינז'אד, שבו מתח ביקורת חריפה על התנהלותו כלפי מועמד התנועה הרפורמיסטית, מיר-חסיין מוסוי (Mir Hossein Mousavi) ועל המדיניות בה נקט מאז נבחר לנשיאות בשנת 2005. הוא טען, כי התנהלותו הבלתי-מוסרית של הנשיא וניצול תקציב המדינה לצורך תעמולת בחירות מערערים את המוסר בחברה, והאשים את אחמדינז'אד בהפקדת ענייניה התרבותיים והאומנותיים של המדינה בידי אנשים שאינם ראויים לכך (תאבנאכ, 9 יוני 2009).

באוקטובר 2011 טען שג'אעי בכנס שנערך לכבודו בטהראן, כי איראן נמצאת במצב של התמוטטות תרבותית. בעוד שבכירים בשלטון מנסים לתלות באויב דמיוני את האשמה לשקיעתה התרבותית של איראן, הרי שהאחריות למצבה מוטלת עליהם ונובעת ממדיניותם. הוא האשים את משרד ההכוונה האסלאמית בהתערבות פוליטית ביצירה הספרותית והאומנותית במדינה וטען, כי שר ההכוונה אינו

מבין את תפקידו. הוא הגדיר את מצבה התרבותי של איראן כטרגי וטען, כי המצב הידרדר באופן משמעותי בשנים האחרונות (מהר, 5 אוקטובר, 2011).

ביקורתו עוררה מתקפה חריפה מצד תומכי המשטר במחנה השמרני. האתר "רג'א ניוז" האשים את שג'אעי, כי הוא מבטא בהצהרותיו את עמדותיהם של בכירי האופוזיציה הרפורמיסטית, וטען, כי הסופר סטה ממחויבותו הדתית והאידיאולוגית והחל לכתוב ספרות בלתי-מוסרית (רג'א ניוז, 6 אוקטובר, 2011).

נמשכת צניחת הריאל ביחס לדולר ולאירו

שער הדולר שבר השבוע שיא חדש והוא נסחר בראשית השבוע בשוק החופשי בתמורה ל-24,430 ריאל לדולר. שער היציג של הדולר עדיין עומד על 12,260 ריאל לדולר. בשבע השנים האחרונות צנח שער הריאל בלמעלה מ-150% ומאז ראשית 2012 ירד שערו בלמעלה מ-71%. גם שער היורו הגיע השבוע לשיא חדש והוא נסחר בשוק החופשי בתמורה ל-31,300 ריאל ליורו.

הזינוק בשער הדולר נמשך על אף הערכותיו של נגיד הבנק המרכזי, מחמוד בהמני (Mahmouad Bahmani), שאמר בסוף השבוע שעבר, כי שער הריאל צפוי לעלות בקרוב ולהגיע לרמה של 15,000 ריאל לדולר. בריאיון, שהעניק השבוע הנגיד לאתר ח'בר אונליין (Khabar Online), טען בהמני, כי אזרחים רבים מחזיקים בבתייהם סכומים גדולים של דולרים וקרא להם להוציא את המט"ח מבתייהם ולהפקידו בחשבונות הבנקים שלהם. הוא ציין, כי על-פי מידע שברשותו מתבצעות פריצות רבות לבתייהם של אזרחים במטרה לגנוב מט"ח וזהב המוחזקים בהם. הוא הוסיף, כי אין לאזרחים כל סיבה לחשוש מהפקדת הדולרים בחשבונות הבנקים שלהם וכי בעת הצורך לא תהיה לבנקים כל בעיה למכור להם דולרים.

בתשובה לשאלה בעניין הערכתו בנוגע להתפתחויות הצפויות בשוק המט"ח אמר בהמני, כי שער הדולר גבוה מדי לדעתו וכי בסופו של דבר הוא צפוי לרדת. בהתייחס לשער היציג הנמוך משמעותית משער הדולר בשוק החופשי אמר בהמני, כי השער היציג נועד אך ורק לצורך יבוא מוצרים בסיסיים חיוניים (ח'בר אונליין, 9 ספטמבר 2012). בהמני הצהיר השבוע בפני עיתונאים, כי אין בכונת הבנק המרכזי להעלות את השער היציג.

דובר המטה לתמורה כלכלית בממשלה, מחמד רזא פרזין (Mohammad-Reza Farzin), התייחס, אף הוא, להתפתחויות בשוק המט"ח ואמר, כי שער המט"ח מושפע מ"אווירה פסיכולוגית" וכי הבנק המרכזי אינו מסוגל להשפיע על שוק המט"ח גם על-ידי הזרמת מט"ח לשווקים. הוא ציין, כי ניסיון השנה האחרונה הוכיח, כי הזרמת מט"ח לשוק אינה יעילה, וכי הממשלה מחפשת אמצעים חדשים לניהול שוק המט"ח (מהר, 10 ספטמבר 2012). חבר המג'לס, אחמד תוכלי (Ahmad Tavakoli), מתח השבוע ביקורת על הבנק המרכזי וטען, כי בשבועיים האחרונים נמנע הבנק מהזרמת מט"ח לשווקים וכי הדבר הוביל לעליה החדה בשער הדולר בימים האחרונים (תאבנאכ, 9 ספטמבר 2012).

בתוך כך שבה והזהירה התקשורת האיראנית מפני המשך הצניחה בשער המטבע האיראני. סוכנות הידיעות "פארס" טענה במאמר פרשנות שפרסמה, כי העלייה החדה בשער הדולר בארבעת החודשים האחרונים משפיעה על שיעור האינפלציה ועל כוח הקנייה של האזרחים ומחייבת פתרון מיידי. במאמר נכתב, כי היבואנים רוכשים מט"ח בשער היציג הנמוך יחסית ומוכרים את המוצרים המיובאים על-פי שער הריאל בשוק החופשי ותורמים בכך להחרפת האינפלציה. עליית מחירי הסחורות כתוצאה מהזינוק בשער הדולר פוגע קשות באזרחים, נכתב במאמר, ואדישותם של האחראים, ובראשם מנהלי הבנק המרכזי, ביחס להתפתחויות בשוק המט"ח מחריפה עוד יותר את המצב. מחבר המאמר קרא לראשי שלוש הרשויות לשתף פעולה על מנת למצוא פתרון מיידי לבעיה המחריפה (פארס, 9 ספטמבר 2012).

שר העבודה והרווחה, עבד אל-רזא שיח' אל-אסלאמי (Abdolreza Sheikholeslami), לעומת זאת, טען השבוע, כי העלייה בשער המט"ח היא חיובית, כיוון שמשמעותה עליה במחירי המוצרים המיובאים לאיראן והגברת צריכתם של מוצרים המיוצרים באיראן (תאבנאכ, 6 ספטמבר 2012).

הבנק המרכזי: עליה משמעותית בהיקף הכלכלה הבלתי-רשמית באיראן

כתב העת רונד (Ravand, "תהליך") היוצא לאור על-ידי הבנק המרכזי פרסם לאחרונה דוח העוסק בהיקף תופעת "הכלכלה הנסתרת" (או ה"בלתי-רשמית") באיראן. הדוח, שבחן את היקף הפעילות הכלכלית באיראן בין השנים 1350 [1972-1971] ל-1389 [2010-2011], מצביע על עליה משמעותית בהיקף הפעילות הכלכלית הבלתי-רשמית מכלל הפעילות הכלכלית במשך בשנים האחרונות.

היומון הכלכלי דניא-י אקתצאד (Donya-ye Eqtesad, עולם הכלכלה), שפרסם השבוע את נתוני הדוח, הגדיר "כלכלה נסתרת" או "בלתי-רשמית" ככלל הפעילויות הכלכליות המתנהלות שלא במסגרת פעילותה הכלכלית הרשמית של המדינה ומחוץ לפיקוח המדינה ולשליטתה. להיקף פעילות זו יש חשיבות רבה, כיוון שהיא משפיעה על היכולת לתכנן ולבצע מדיניות מוניטרית ופיסקלית. כך, למשל, מדיניות שנועדה לרסן את האינפלציה עשויה להוביל לגידול בהיקף הפעילות הכלכלית הנסתרת ולטרפד בכך את השפעותיה המרסנות.

הדוח, שפרסם הבנק המרכזי, מתייחס לארבעה תחומים מרכזיים של פעילות כלכלית נסתרת: פעילות במגזר המשפחתי, "פעילות בלתי-רשמית", "פעילות בלתי-רגילה" ו"פעילות בלתי-חוקית". הפעילות במגזר המשפחתי כוללת ייצור סחורות על-ידי משפחה, שאינן חודרות לשוק הרשמי ונצרכות על-ידי המשפחה עצמה. אם מחשיבים פעילות זו במסגרת החישוב הלאומי הכללי, עשוי הדבר להביא לעליה בסך התוצר המקומי הגולמי (GDP).

"פעילות בלתי-רשמית" מתייחסת לכלל העסקאות המבוצעות במשק ואינן נלקחות בחשבון בחישוב התוצר המקומי הגולמי, כגון: מסחר של רוכלים, מוכרים או בתי-מלאכה קטנים שאינם מעסיקים פועלים. מדובר בפעילות חוקית לחלוטין, אך קיים קושי באיסוף הנתונים לגבי היקפה ולכן אין נוהגים לכלול פעילות זו במסגרת החישוב הכולל של התוצר המקומי הגולמי.

"פעילות בלתי-רגילה" מתייחסת לפעילויות ייצור שהן חוקיות כשלעצמן, אך מתבצעות באופן המנוגד לחוקי המדינה, למשל: השתמטות מתשלום מיסים בדרכים שונות, התחמקות מנהלים ומתקנות בטיחות במפעלים, אי-תשלום דמי ביטוח לפועלים, אי-תשלום שכר מינימום, פעילות ללא רישיון, שימוש לרעה בביטוחים שונים, שימוש בלתי-חוקי במהגרים ככוח עבודה והברחת סחורות או מטבע חוץ. "פעילות בלתי-חוקית" מתייחסת לייצור סחורות או שירותים שאינם חוקיים לחלוטין.

שלושה גורמים מרכזיים משפיעים, לטענת מחברי הדוח, על היקף הכלכלה הנסתרת: שיעור המס האפקטיבי, גובה שכר המינימום ושיעור האבטלה. עליה בשיעור המס האפקטיבי ועליה בגובה שכר המינימום מגדילות את הוצאות המעסיקים ומגבירות כתוצאה מכך את היקף הפעילות הכלכלית הנסתרת, שמאפשרת למעסיקים להתחמק מהוצאות אלה. גם עליה בשיעור האבטלה גורמת לעליה במוטיבציה להיכנס לפעילות כלכלית נסתרת ובלתי-רשמית.

כתב העת רונד מצביע על עליה חדה בהיקף הפעילות הכלכלית הבלתי-רשמית (מסך התוצר המקומי הגולמי) משיעור של 4.2% בשנים 1996-1997 לשיעור של 21.2% בשנים 2010-2011. היקף הפעילות הכלכלית הבלתי-רשמית הממוצע לאורך השנים שנבחנו במחקר שבוצע על-ידי הבנק המרכזי הוא 13.5%. בשנים 1995-1997 היה היקף הכלכלה הבלתי-רשמית הנמוך ביותר ואילו בשנים 2011-2010 הוא הגיע לשיעור הגבוה ביותר. מחברי הדוח טוענים, כי בשנים 1995-1997 חלה ירידה בשיעור המס האפקטיבי ובשיעור האבטלה (8.9%) והדבר הוביל לירידה בהיקף הפעילות הכלכלית הנסתרת. בשנים 2010-2011 חלה, לעומת זאת, עליה בשיעור האבטלה (13.5%) ובשיעור המס האפקטיבי וכן הועלה גובה שכר המינימום. כתוצאה מכך הגיעה תופעת הכלכלה הנסתרת לשיא חסר תקדים (דניא-י אקתצאד, 6 ספטמבר 2012).

**היקף הכלכלה הבלתי-רשמית מסך התוצר המקומי הגולמי (באחוזים)
בין השנים 1350 [1971-1972] ל-1389 [2010-2011]:
(על-פי נתוני "רונד" כפי שהתפרסמו בדניא-י אקתצאד)**

שנה	היקף	שנה	היקף	שנה	היקף	שנה	היקף
1350 (72-71)	14.5 (82-81)	1360 (82-81)	14.5	1370 (92-91)	7.7	1380 (02-01)	15.9
1351 (73-72)	14.5 (83-82)	1361 (83-82)	9.5	1371 (93-92)	8.7	1381 (03-02)	15.9
1352 (74-73)	14.5 (84-83)	1362 (84-83)	11.9	1372 (94-93)	9.4	1382 (04-03)	14.5
1353 (75-74)	14.5 (85-84)	1363 (85-84)	14.5	1373 (95-94)	7.3	1383 (05-04)	14.5
1354	16.3	1364	15.2	1374	4.6	1384	17.2

	(06-05)		(96-95)		(86-85)		(76-75)
19.6	1385	4.2	1375	16.5	1365	16.4	1355
	(07-06)		(97-96)		(87-86)		(77-76)
15.4	1386	10.0	1376	14.5	1366	14.5	1356
	(08-07)		(98-97)		(88-87)		(78-77)
15.1	1387	14.5	1377	12.6	1367	14.5	1357
	(09-08)		(99-98)		(89-88)		(79-78)
17.5	1388	17.6	1378	9.7	1368	14.5	1358
	(10-09)		(00-99)		(90-89)		(80-79)
21.2	1389	14.5	1379	10.0	1369	14.5	1359
	(11-10)		(01-00)		(91-90)		(81-80)

לראשונה בטהראן: אירוע ה-Startup Weekend לעידוד יזמות טכנולוגית

בשבוע שעבר התקיים באיראן לראשונה אירוע ה-Startup Weekend, מיזם בינלאומי הנותן הזדמנות ליזמים טכנולוגים להציג את רעיונותיהם ולנסות לקדם מיזמים חדשים. המיזם החל בשנת 2007 בארצות-הברית ואירועים במסגרתו התקיימו עד כה בלמעלה מ-90 מדינות.

מקור כל התמונות מתוך האתר: <http://live.startupweekend.ir>.

האירוע התקיים בטהראן בתאריכים 5-7 בספטמבר בהתאם למתכונת המקובלת ברחבי העולם. 128 משתתפים (91% מהם גברים) הציגו במשך 54 שעות את רעיונותיהם והתחרו במסגרת 12 קבוצות בפני 20 יזמים ואנשי עסקים איראנים בכירים, ששימשו כשופטים. באירוע השתתפו אורחים מחו"ל לצד

יזמים, אנשי עסקים, אנשי תוכנה, מנהלים, אנשי הייטק ומעצבים גרפיים מרחבי המדינה. במקום הראשון בתחרות זכה צוות, שפיתח אפליקציה המטפלת בקבצי קול.

המארגנים המרכזיים של קיום האירוע באיראן היו חברת המחשבים ח'אורזמין (Khavarzamin) ומועדון הרשת של איראן (Iran Web Club). קיום המיזם התאפשר בזכות תמיכתם של מספר גופים מסחריים – רובם מהמגזר הפרטי, ובהם: בנק פאסארגאד (Pasargad), חברת התקשורת תאליא (Taliya) והארגון למחקרים מדעיים ותעשייתיים במשרד המדע.

במהלך ימי הכינוס הועברו מספר הרצאות על-ידי אנשי עסקים ויזמים מתחומי התקשורת, המחשבים וטכנולוגיית המידע, ובהם: ד"ר שהאב ג'ואנמרדי (Shahab Javanmardi), יזם בתחום תעשיית טכנולוגיית המידע ומנהל חברת היזמות "FANAP"; ג'האנגיר אקאזאדה (Jahangir Aghazadeh), מנהל בכיר בתחום טכנולוגיית המידע; קלינט נלסון, מייסדי המיזם הבינלאומי "Startup Weekend"; שאהין טברי (Shahin Tabari), מייסד חברת התוכנה האיראנית "Chargoon"; מחסן מלאירי (Mohsen Malayeri), מנהל חברת ח'אורזמין; וז'אלה מג'יב (Jaleh Majib), חברת הועדה המדעית של קבוצת היזמים והטכנולוגיה בארגון למחקרים מדעיים ותעשייתיים במשרד המדע. תמונות מן האירוע ודיווחים שוטפים של משתתפי הכינוס הועלו במהלכו לאתר המיזם: <http://live.startupweekend.ir>

לקראת קיום האירוע מתח האתר רג'א ניוז (Raja News) המזוהה עם האגף הימני-רדיקלי במחנה השמרני ביקורת חריפה על הכוונה לקיימו וטען, כי ארגון מיזם עולמי זה באיראן מצד חברה פרטית וללא היכרות מצד מנהלים ובכירים עם תכניו המדעיים ועם אופן מימושו עלול להוות "סכנה חמורה לתומכי המהפכה האסלאמית". האתר טען, כי קיום המיזם מהווה ביטוי נוסף ל"מלחמה הרכה" המנוהלת בשנים האחרונות נגד איראן במרחב הסייבר ונועדה לקדם את יעדיהם של ארגונים בלתי-ממשלתיים מערביים המבקשים להוציא לפועל "מהפכות קטיפה" בעולם ולהחליש את הממשלות

המתנגדות לארצות-הברית. אירוע כזה המתקיים בהשתתפות חברות גדולות, ובהן: גוגל, מיקרוסופט ואמזון וללא פיקוח מצד האחראים הממשלתיים עלול לעורר בעיות ביטחוניות, תרבותיות ופוליטיות רציניות, נכתב באתר.

רג'א ניז הצביע על העדר תשומת לב מספקת מצד הבכירים לפעילות באינטרנט, שגרם לכך, שגורמים שונים משתמשים בידע הטכני ובניסיונם בתחום האינטרנט על מנת להשפיע על הפעילות בשפה הפרסית באינטרנט ולהציג עצמם כנציגי הגולשים האיראנים בעולם. אם שלטונות איראן יתמכו בפעילי האינטרנט תומכי המהפכה האסלאמית במקום לנקוט בצעדים שליליים, ובהם: סינון אתרים וניטור הפעילות ברשתות החברתיות ובאתרי האינטרנט, ייכשלו אויבי איראן במלחמות הרכות בשנים הקרובות כשם שנכשלו במלחמת שמונה השנים עם עיראק (רג'א ניז, 2 יולי 2012).

תמונות השבוע: נערכים לפתיחת שנת הלימודים בסגנון מערבי

